

ĐỀ CHÍNH THỨC

Thời gian làm bài: 150 phút
(Đề thi gồm 06 câu, 02 trang)

Ngày thi: 21 tháng 10 năm 2024

Câu I (2,0 điểm).

1. Cho các số thực dương x, y, z thỏa mãn đồng thời các điều kiện sau:

$$\sqrt{x} + 2\sqrt{y} + 3\sqrt{z} = 3 \text{ và } 2\sqrt{xy} + 3\sqrt{xz} + 6\sqrt{yz} = 3.$$

Chứng minh rằng: $\frac{x}{4y} + \frac{4y}{9z} + \frac{9z}{x} = 3$

2. Cho đa thức $P(x) = x^4 - 2x^3 + 3x^2 + ax + b$ (a, b là các hệ số). Tính giá trị của biểu thức $M = P(10) - P(0)$, biết rằng $P(x)$ là bình phương của một đa thức.

Câu II (2,0 điểm).

1. Giải phương trình: $x^2 - 3x + 1 = \frac{7}{3}\sqrt{x^4 + x^2 + 1}$

2. Giải hệ phương trình: $\begin{cases} x^2 - xy + y^2 + x - 2y = 0 \\ 2x^2 - xy + 2y^2 - 5y + 2 = 0 \end{cases}$

Câu III (2,0 điểm).

1. Giải phương trình nghiệm nguyên: $(2x - y - 2)^2 = 7(x - 2y - y^2 - 1)$.

2. Cho a, n là các số nguyên dương thỏa mãn $a = 2 + 2\sqrt{28n^2 + 1}$. Chứng minh a là số chính phương.

Câu IV (2,5 điểm).

1. Cho hình vuông $ABCD$ có độ dài cạnh bằng a ($a > 0$). N là một điểm bất kỳ trên cạnh AB (N khác A, B). Đường thẳng CN cắt đường thẳng AD tại E . Tính giá trị của biểu thức $\frac{1}{CN^2} + \frac{1}{CE^2}$ theo a .

2. Cho P là một điểm bất kỳ nằm bên trong tam giác ABC . Gọi Q là giao điểm của AP với cạnh BC . Đường thẳng qua P song song với AC cắt AB tại M , đường thẳng qua P song song với AB cắt AC tại N .

a. Chứng minh rằng: $\frac{AM}{AB} + \frac{AN}{AC} + \frac{PQ}{AQ} = 1$

b. Xác định vị trí điểm P bên trong tam giác ABC để $\frac{AM}{AB.AC} = \frac{1}{27} \cdot \frac{AQ}{AN.PQ}$.

Câu V (0,5 điểm).

Trên mặt phẳng cho 4048 điểm phân biệt, trong đó không có 3 điểm nào thẳng hàng. Người ta tô 2024 điểm bằng màu đỏ và tô 2024 điểm còn lại bằng màu xanh. Chứng minh rằng bao giờ cũng tồn tại một cách nối tất cả các điểm màu đỏ với tất cả các điểm màu xanh bởi 2024 đoạn thẳng mà trong đó không có hai đoạn thẳng nào cắt nhau.

Câu VI (1,0 điểm).

Cho các số thực x, y thỏa mãn $4x^2 + y^2 \leq 8$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức:

$$P = \frac{4(x^2 + xy + 6x + 1) + (y + 6)^2}{2x + y + 6}.$$

-----Hết-----

Họ và tên thí sinh..... Số báo danh.....

Chữ kí giám thị 1..... Chữ kí giám thị 2.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

Thời gian làm bài: 150 phút

(Đáp án gồm có 07 trang)

Ngày thi: 21 tháng 10 năm 2024

Câu I (2,0 điểm).

1. Cho các số thực dương x, y, z thỏa mãn đồng thời các điều kiện sau: $\sqrt{x} + 2\sqrt{y} + 3\sqrt{z} = 3$ và $2\sqrt{xy} + 3\sqrt{xz} + 6\sqrt{yz} = 3$.	1,0
Chứng minh rằng: $\frac{x}{4y} + \frac{4y}{9z} + \frac{9z}{x} = 3$	
Đặt $a = \sqrt{x}; b = 2\sqrt{y}; c = 3\sqrt{z}$ ($a, b, c > 0$) khi đó ta có $a + b + c = 3$ và $ab + bc + ca = 3$.	0,25
Suy ra $(a + b + c)^2 = 3(ab + bc + ca) = 9$ $a^2 + b^2 + c^2 = ab + bc + ca$	0,25
$2a^2 + 2b^2 + 2c^2 - 2ab - 2bc - 2ca = 0$ $(a - b)^2 + (b - c)^2 + (c - a)^2 = 0$ $\begin{cases} a - b = 0 \\ b - c = 0 \\ c - a = 0 \end{cases}$	0,25
Suy ra $a = b = c$	
Suy ra $\sqrt{x} = 2\sqrt{y} = 3\sqrt{z}$ $x = 4y = 9z$	
Suy ra $\frac{x}{4y} + \frac{4y}{9z} + \frac{9z}{x} = 1 + 1 + 1 = 3$ (Đpcm)	0,25
2. Cho đa thức $P(x) = x^4 - 2x^3 + 3x^2 + ax + b$ (a, b là các hệ số). Tính giá trị của biểu thức $M = P(10) - P(0)$, biết rằng $P(x)$ là bình phương của một đa thức.	1,0
$P(x)$ là bình phương của một đa thức thì	0.25
$P(x) = (x^2 + cx + d)^2 = x^4 + 2cx^3 + (c^2 + 2d)x^2 + 2cdx + d^2$	
Mà $P(x) = x^4 - 2x^3 + 3x^2 + ax + b$ nên ta có hệ phương trình	0.25

$\begin{cases} 2c = -2 \\ c^2 + 2d = 3 \\ 2cd = a \\ d^2 = b \end{cases}$	
Giải hệ tìm được $a = -2; b = 1; c = -1; d = 1.$	0.25
Suy ra $P(x) = x^4 - 2x^3 + 3x^2 - 2x + 1$ nên ta có: $M = P(10) - P(0) = 10^4 - 2 \cdot 10^3 + 3 \cdot 10^2 - 2 \cdot 10 = 8280.$	0.25

Câu II (2,0 điểm).

1. Giải phương trình: $x^2 - 3x + 1 = \frac{7}{3}\sqrt{x^4 + x^2 + 1}$	1,0
$x^2 - 3x + 1 = \frac{7}{3}\sqrt{x^4 + x^2 + 1} \Leftrightarrow x^2 - 3x + 1 = \frac{7}{3}\sqrt{(x^2 - x + 1)(x^2 + x + 1)}$ Đặt $a = \sqrt{x^2 - x + 1}, b = \sqrt{x^2 + x + 1}$ (Điều kiện: $a, b > 0$) Suy ra $2a^2 - b^2 = x^2 - 3x + 1$ Ta có: $2a^2 - b^2 = \frac{7}{3}ab$	0.25
$6a^2 - 7ab - 3b^2 = 0$ $(3a + b)(2a - 3b) = 0$ $\begin{cases} 3a + b = 0 \\ 2a - 3b = 0 \end{cases}$	0.25
Trường hợp $3a + b = 0$ loại vì $a, b > 0$ Trường hợp $2a - 3b = 0$ suy ra $2\sqrt{x^2 - x + 1} = 3\sqrt{x^2 + x + 1}$	0.25
$5x^2 + 13x + 5 = 0$ $5\left(x + \frac{13}{10}\right)^2 - \frac{69}{20} = 0$ $x = \frac{\pm\sqrt{69} - 13}{10}$ Vậy tập nghiệm của phương trình là $S = \left\{ \frac{\pm\sqrt{69} - 13}{10} \right\}.$	0.25
2. Giải hệ phương trình: $\begin{cases} x^2 - xy + y^2 + x - 2y = 0 \\ 2x^2 - xy + 2y^2 - 5y + 2 = 0 \end{cases}$	1,0

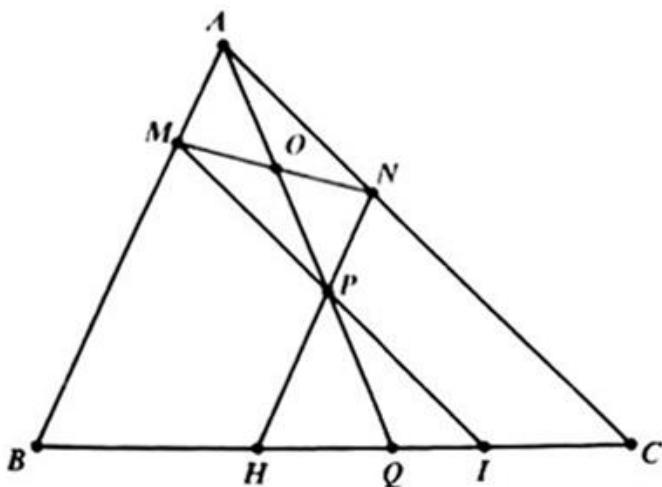
<p>Ta có</p> $\begin{cases} x^2 - xy + y^2 + x - 2y = 0 \\ 2x^2 - xy + 2y^2 - 5y + 2 = 0 \end{cases}$ $\begin{cases} 2x^2 - 2xy + 2y^2 + 2x - 4y = 0 \\ 2x^2 - xy + 2y^2 - 5y + 2 = 0 \end{cases}$ $\begin{cases} x^2 - xy + y^2 + x - 2y = 0 & (1) \\ 2x - xy + y = 2 & (2) \end{cases}$ <p>Từ (2) ta có: $x(2-y) - (2-y) = 0$ $(x-1)(2-y) = 0$ Suy ra $x=1$ hoặc $y=2$</p> <p>Nếu $x=1$ thay vào (1) ta được $(y-1)(y-2)=0$ suy ra $y=1$ hoặc $y=2$</p> <p>Nếu $y=2$ thay vào (1) ta được $x(x-1)=0$ suy ra $x=0$ hoặc $x=1$</p> <p>Vậy hệ phương trình có các nghiệm (x,y) là $(1;2), (1;1), (0;2)$</p>	0.25
<p>Câu III (2,0 điểm).</p> <p>1. Giải phương trình nghiệm nguyên: $(2x-y-2)^2 = 7(x-2y-y^2-1)$.</p> <p>Từ phương trình đã cho ta được $4x^2 - 4xy + 8y^2 - 15x + 18y + 11 = 0$</p>	1,0
$4x^2 - 4x\left(y + \frac{15}{4}\right) + \left(y + \frac{15}{4}\right)^2 + 7y^2 + \frac{21}{2}y - \frac{49}{16} = 0$ $\left(2x - y - \frac{15}{4}\right)^2 + \frac{7}{4}\left(4y^2 + 6y + \frac{9}{4}\right) - 7 = 0$ $\left(2x - y - \frac{15}{4}\right)^2 + \frac{7}{4}\left(2y + \frac{3}{2}\right)^2 = 7 \quad (1)$	0.25
<p>Từ (1) suy ra $\frac{7}{4}\left(2y + \frac{3}{2}\right)^2 \leq 7$ suy ra $\left(2y + \frac{3}{2}\right)^2 \leq 4$ suy ra $-2 \leq 2y + \frac{3}{2} \leq 2$</p> <p>$-\frac{7}{4} \leq y \leq \frac{1}{4}$ Mà y là số nguyên suy ra $y \in \{-1; 0\}$</p>	0.25
<p>+ Với $y=-1$ thay vào (1) được: $\left(2x - \frac{11}{4}\right)^2 = \frac{105}{16}$ không có nghiệm x nguyên</p> <p>+ Với $y=0$ thay vào (1) được: $\left(2x - \frac{15}{4}\right)^2 = \frac{49}{16}$, phương trình này có một nghiệm nguyên $x=1$</p> <p>Vậy phương trình có nghiệm nguyên $(x, y) = (1, 0)$.</p>	0.25
<p>2. Cho a, n là các số nguyên dương thỏa mãn $a = 2 + 2\sqrt{28n^2 + 1}$. Chứng minh a là số nguyên.</p>	1.0

$a = 2 + 2\sqrt{28n^2 + 1}$ là số nguyên dương nên $28n^2 + 1 = k^2$ ($k \in \mathbb{N}$) và k lẻ	0.25
Đặt $k = 2m + 1$ với $m \in \mathbb{N}$	0.25
Suy ra $28n^2 + 1 = (2m + 1)^2$ suy ra $7n^2 = m(m + 1)$	
Vì $(m; m+1) = 1$ và $n \in \mathbb{N}^*$ nên có hai trường hợp sau:	
Trường hợp 1: $m = t^2$ và $m + 1 = 7h^2$ ($t, h \in \mathbb{N}^*$)	0.25
$\Rightarrow t^2 = 7h^2 - 1$ chia cho 7 dư 6 (điều này không xảy ra vì số chính phương chia 7 chỉ dư 0; 1; 2 hoặc 4). Suy ra trường hợp 1 loại	
Trường hợp 2: $m = 7t^2$ và $m + 1 = h^2$ ($t, h \in \mathbb{N}^*$)	0.25
$a = 2 + 2k = 2 + 2(2m + 1) = 4(m + 1) = (2h)^2$ là một số chính phương (Vì $h \in \mathbb{N}^*$)	

Câu IV (2,5 điểm).

1. Cho hình vuông $ABCD$, có độ dài cạnh bằng a ($a > 0$). N là một điểm bất kỳ trên cạnh AB (N khác A, B). Đường thẳng CN cắt đường thẳng AD tại E . Tính giá trị của biểu thức $\frac{1}{CN^2} + \frac{1}{CE^2}$ theo a .	0.5
	0.25
Qua C kẻ đường thẳng vuông góc với CE cắt đường thẳng AD tại F Ta chứng minh được $\Delta CDF \cong \Delta CBN$ (g.c.g) Suy ra $CF = CN$.	
Xét CEF vuông tại C có đường cao CD nên ta có: $\frac{1}{CE^2} + \frac{1}{CF^2} = \frac{1}{CD^2}$ hay $\frac{1}{CN^2} + \frac{1}{CE^2} = \frac{1}{a^2}$	0.25

2. Cho P là một điểm bất kỳ nằm bên trong tam giác ABC . Gọi Q là giao điểm của AP với cạnh BC . Đường thẳng qua P song song với AC cắt AB tại M , đường thẳng qua P song song với AB cắt AC tại N .	1,0
a. Chứng minh rằng: $\frac{AM}{AB} + \frac{AN}{AC} + \frac{PQ}{AQ} = 1$	

0,25

Gọi H và I lần lượt là giao điểm của NP và MP với BC

$$\text{Vì } MI \parallel AC \text{ suy ra } \frac{AM}{AB} = \frac{CI}{BC} \quad (1)$$

$$\text{Vì } NH \parallel AB \text{ suy ra } \frac{AN}{AC} = \frac{BH}{BC} \quad (2)$$

Chứng minh được $\triangle ABC$ đồng dạng với $\triangle PHI$ (g-g)

$$\frac{PH}{AB} = \frac{HI}{BC}$$

Chứng minh được $\triangle ABQ$ đồng dạng với $\triangle PHQ$ (g-g)

$$\text{Suy ra } \frac{PH}{AB} = \frac{PQ}{AQ} \text{ suy ra } \frac{PQ}{AQ} = \frac{HI}{BC} \quad (3)$$

$$\text{Từ (1),(2),(3) suy ra } \frac{AM}{AB} + \frac{AN}{AC} + \frac{PQ}{AQ} = \frac{CI}{BC} + \frac{HB}{BC} + \frac{IH}{BC} = \frac{BC}{BC} = 1 \text{ (Đpcm)}$$

b. Xác định vị trí điểm P bên trong tam giác ABC để $\frac{AM}{AB.AC} = \frac{1}{27} \cdot \frac{AQ}{AN.PQ}$.

$$\text{Từ } \frac{AM}{AB.AC} = \frac{1}{27} \cdot \frac{AQ}{AN.PQ} \text{ suy ra } \frac{AM \cdot AN \cdot PQ}{AB \cdot AC \cdot AQ} = \frac{1}{27}$$

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy cho 3 số không âm ta có

$$\left(\frac{AM}{AB} + \frac{AN}{AC} + \frac{PQ}{AQ} \right)^3 \geq 27 \cdot \frac{AM \cdot AN \cdot PQ}{AB \cdot AC \cdot AQ}$$

$$\text{Mà theo câu a ta có } \frac{AM}{AB} + \frac{AN}{AC} + \frac{PQ}{AQ} = 1 \text{ suy ra } \frac{AM \cdot AN \cdot PQ}{AB \cdot AC \cdot AQ} \leq \frac{1}{27}$$

$$\text{Để } \frac{AM \cdot AN \cdot PQ}{AB \cdot AC \cdot AQ} = \frac{1}{27} \text{ thì } \frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} = \frac{PQ}{AQ} = \frac{1}{3}$$

Gọi O là giao điểm của MN và AP

0,25

Mà tứ giác AMPN là hình bình hành suy ra O là trung điểm của MN

Từ $\frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC}$ suy ra MN//BC

Suy ra $\frac{MO}{BQ} = \frac{AM}{AB} = \frac{MN}{BC}$

Mà MN=2MO suy ra BC=2BQ

Suy ra Q là trung điểm của BC

Suy ra AQ là đường trung tuyến, mà $\frac{PQ}{AQ} = \frac{1}{3}$ nên P là trọng tâm tam giác ABC

0,25

Vậy P là trọng tâm của tam giác ABC thì $\frac{AM}{AB.AC} = \frac{1}{27} \cdot \frac{AQ}{AN.PQ}$

Câu V (0,5 điểm).

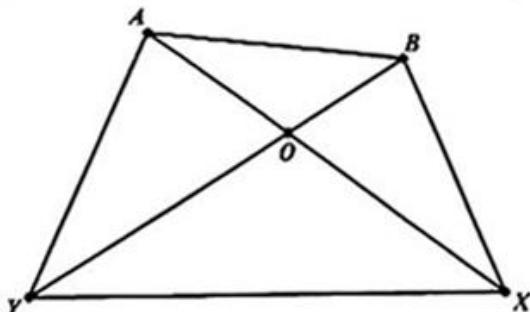
Trên mặt phẳng cho 4048 điểm phân biệt, trong đó không có 3 điểm nào thẳng hàng. Người ta tô 2024 điểm bằng màu đỏ và tô 2024 điểm còn lại bằng màu xanh. Chứng minh rằng bao giờ cũng tồn tại một cách nối tất cả các điểm màu đỏ với tất cả các điểm màu xanh bởi 2024 đoạn thẳng mà trong đó không có hai đoạn thẳng nào cắt nhau.

0,5

Xét tất cả các cách nối 2024 cặp điểm (điểm màu đỏ với điểm màu xanh) bằng 2024 đoạn thẳng. Các cách nối như vậy luôn tồn tại và do chỉ có 2024 cặp điểm nên số tất cả các cách nối như vậy là hữu hạn. Do đó, luôn tồn tại một cách nối có tổng độ dài các đoạn thẳng là nhỏ nhất. Ta chứng minh đây là cách nối cần tìm.

0.25

Thật vậy, giả sử trong cách nối thu được tổng độ dài các đoạn thẳng là nhỏ nhất, lại có 2 đoạn thẳng AX và BY cắt nhau tại O (trong đó A và B tô màu đỏ, còn X và Y tô màu xanh). Hình vẽ minh họa

0.25

Ta có: $AY + BX < (AO + OY) + (BO + OX) = (AO + OX) + (BO + OY)$

Suy ra $AY + BX < AX + BY$.

Như vậy, việc thay 2 đoạn thẳng AX và BY bằng hai đoạn thẳng AY và BX, các đoạn thẳng khác giữ nguyên ta sẽ nhận được một cách nối mới có tổng độ dài các đoạn thẳng là nhỏ hơn cách nối trên. Vô lý vì trái với giả sử trên

Suy ra giả sử trên là sai tức cách nối có tổng độ dài các đoạn thẳng nhỏ nhất là cách nối tất cả các điểm màu đỏ với tất cả các điểm màu xanh bởi 2024 đoạn thẳng mà trong đó không có hai đoạn thẳng nào cắt nhau.

Cho các số thực x, y thỏa mãn $4x^2 + y^2 \leq 8$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức

1.0

$$P = \frac{4(x^2 + xy + 6x + 1) + (y + 6)^2}{2x + y + 6}.$$

$$\text{Ta có } P = \frac{4(x^2 + xy + 6x + 1) + (y + 6)^2}{2x + y + 6} = \frac{(2x + y + 6)^2 + 4}{2x + y + 6}$$

$$P = 2x + y + 6 + \frac{4}{2x + y + 6}$$

$$\text{Từ giả thiết ta có } 8 \geq 4x^2 + y^2 \geq \frac{(2x + y)^2}{2} \text{ suy ra } (2x + y)^2 \leq 16$$

0.25

$$-4 \leq 2x + y \leq 4 \text{ suy ra } 2 \leq 2x + y + 6 \leq 10.$$

Đặt $t = 2x + y + 6$, $2 \leq t \leq 10$.

$$\text{Khi đó ta có } P = t + \frac{4}{t}$$

$$\text{Ta có } P - \frac{52}{5} = t + \frac{4}{t} - \frac{52}{5} = \frac{5t^2 - 52t + 20}{5t} = \frac{(5t - 2)(t - 10)}{5t}$$

0.25

$$\text{Vì } 2 \leq t \leq 10 \text{ suy ra } \frac{(t-10)(5t-2)}{5t} \leq 0 \text{ suy ra } P \leq \frac{52}{5}$$

$$\text{Đầu “=}” xảy ra khi } \begin{cases} t = 2x + y = 10 \\ 2x = y \\ 4x^2 + y^2 = 8 \end{cases} \text{ suy ra } \begin{cases} x = 1 \\ y = 2 \end{cases}.$$

0.25

$$\text{Vậy giá trị lớn nhất của } P \text{ là } \frac{52}{5} \text{ đạt được khi } \begin{cases} x = 1 \\ y = 2 \end{cases}.$$

Chú ý: Học sinh làm cách khác, nếu đúng vẫn cho điểm tối đa.